

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o U 099082 17 Už
Brčko, 12.01.2018. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Klaić Ilje, kao predsjednika vijeća, Tešić Dragane i Nedić Srđana, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja „M.“ d.o.o. B., zastupanog po zakonskom zastupniku - direktoru B. D., protiv tužene Apelacione komisije Kancelarije gradonačelnika ..., radi poništenja rješenja tužene, broj predmeta: ... broj akta: ... od 06.07.2016. godine i rješenja Poreske uprave Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH broj ... od 29.04.2009. godine, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o U 099082 16 U od 08.09.2017. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 12.01.2018. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba tužitelja „M.“ d.o.o. B. se ODBIJA i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o U 099082 16 U od 08.09.2017. godine, POTVRĐUJE.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o U 099082 16 U od 08.09.2017. godine, tužba tužitelja „M.“ d.o.o. B. (u daljem tekstu tužitelj) odbijena je u cijelosti kao neosnovana.

Protiv navedene presude žalbu je izjavio tužitelj, bez navođenja žalbenih razloga zbog kojih pobija presudu, s prijedlogom da ovaj sud žalbu uvaži i „ukine prvostepenu presudu, ukine i oglasi ništavim rješenje Poreske uprave Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH broj ... od 29.04.2009. godine i ukine rješenje tužene, broj predmeta: ...broj akta: ... od 06.07.2016. godine“.

Tužena Apelaciona komisija Kancelarije gradonačelnika ... (u daljem tekstu tužena) nije odgovorila na žalbu tužitelja.

Nakon što je prvostepenu presudu ispitao u smislu odredbe člana 330. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 8/09, 52/10 i 27/14 – u daljem tekstu Zakon o parničnom postupku) u vezi sa odredbom člana 32. Zakona o upravnim sporovima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 4/00 i 1/01 - u daljem tekstu Zakon o upravnim sporovima), ovaj sud je odlučio kao u izreci, iz slijedećih razloga.

Pobijanom presudom prvostepeni sud je, na osnovu odredbe člana 29. stav 1. i člana 31. stav 2. Zakona o upravnim sporovima, tužbu tužitelja, kojom je tražio da sud poništi rješenje tužene broj predmeta: ... broj akta: ... od 06.07.2016. godine (u daljem tekstu konačni upravni akt) i rješenje Poreske uprave Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH broj ... od 29.04.2009. godine (u daljem tekstu rješenje Poreske uprave od 29.04.2009. godine), odbio u cijelosti kao neosnovanu jer je, razmotrivši zahtjev tužitelja za poništenje navedenog rješenja Poreske uprave od 29.04.2009. godine, kao i navode iz tužbe i odgovora na tužbu te provedeni upravni postupak koji je prethodio ovoj tužbi, prihvatio obrazloženje rješenja tužene, nalazeći da je konačni upravni akt donesen na osnovu pravilno i potpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pravilnom primjenom relevantnih odredaba Zakona o upravnom postupku Brčko distrikta BiH (prečišćen tekst objavljen u “Službenom glasniku Brčko distrikta BiH” broj 48/11 – u daljem tekstu Zakon o upravnom postupku), kod toga da za poništavanje rješenja Poreske uprave od 29.04.2009. godine po pravu nadzora na osnovu člana 243. stav 1. tačka 4) Zakona o upravnom postupku, tužitelj nije predočio nijedan dokaz ili činjenicu iz kojih bi se sa sigurnošću moglo utvrditi da je navedeno rješenje doneseno kao posljedica prisile, ucjene, pritiska ili druge nedopuštene radnje, zatim da u konkretnom slučaju ne postoje razlozi propisani odredbom člana 247. Zakona o upravnom postupku za oglašavanje predmetnog rješenja ništavim i kod toga da je tužena pravilno odbila zahtjev tužitelja za obnovu postupka jer dokazi koji se iznose kao razlog za obnovu postupka na osnovu odredaba člana 230. stav 2., stav 3. i stav 5. Zakona o upravnom postupku, su takvi da ne bi mogli dovesti do drugačijeg rješenja, pa nalazeći da ne postoje činjenice i razlozi zbog kojih bi morao zakazati usmenu raspravu, prvostepeni sud je u konačnom našao da se tužba tužitelja ne može uvažiti, jer rješenjem Apelacione komisije od 06.07.2016. godine nije povrijeđen zakon na njegovu štetu.

Tužitelj u žalbi kojom pobija prvostepenu presudu u bitnom navodi da je upravni sud bio dužan održati usmenu raspravu jer se radi o “obnovljenom upravnom sporu u ovoj pravnoj stvari”, da je predmetni zahtjev za poništenje rješenja Poreske uprave od 29.04.2009. godine zasnovan na novoj činjenici i novom dokazu, odnosno pozivu Poreske uprave broj ... od 23.11.2015. godine, koji se odnosi na adresu sjedišta tužitelja, da su ispunjeni uslovi da se navedeno rješenje Poreske uprave oglasi ništavim jer su njegovom donošenju prethodile određene nezakonite radnje i donijelo ga je nenadležno službeno lice Poreske uprave, pogrešnom primjenom odredaba Zakona o Poreskoj upravi Brčko distrikta BiH, te da je registarski sud bio dužan da Poreskoj upravi dostavi primjerak rješenja o upisu u registar promjene sjedišta tužitelja i da taj propust suda ne može ići na štetu tužitelja.

Po ocjeni ovog suda tužitelj navodima žalbe, naprijed iznesenim, nije doveo u pitanje pravilnost i zakonitost prvostepene presude, odnosno zakonitost osporenog upravnog akta.

U pogledu žalbenog navoda tužitelja da je upravni sud bio dužan riješiti ovu upravnu stvar na osnovu održane usmene rasprave jer se radi o “obnovljenom upravnom sporu u ovoj pravnoj stvari”, valja ukazati da je prema odredbi člana 29. stav 3. Zakona o upravnim sporovima upravni sud obavezan sam utvrditi činjenično stanje i na podlozi tako utvrđenog činjeničnog stanja riješiti upravnu stvar presudom, odnosno rješenjem kada je, između ostalog, u istom upravnom sporu već jednom poništen upravni akt, i u tom slučaju upravni sud utvrđuje činjenično stanje na raspravi. U upravnom sporu na koji tužitelj ukazuje, presudom Osnovnog suda Brčko distrikta BiH broj 96 o U 070181 13 U od 21.10.2014. godine, koja je potvrđena presudom Apelacionog suda Brčko distrikta BiH broj 96 o U 070181 14 UŽ od 23.12.2014. godine, odbijena je tužba tužitelja kojom je tražio da sud poništi rješenje Poreske uprave broj ... od 29.07.2013. godine (kojim je odbijen kao nepravovremen prijedlog tužitelja da se stavi van snage rješenje Poreske uprave od 29.04.2009. godine) i rješenje Apelacione komisije broj predmeta: ... i broj akta: ... od 03.09.2013. godine (kojim je potvrđeno prvostepeno rješenje Poreske uprave). Dakle, u tom upravnom sporu sud nije poništio tužbom osporene upravne akte, nego je tužbu odbio kao neosnovanu, te stoga, suprotno žalbenim navodima tužitelja, ne stoji obaveza upravnog suda da primjenom citirane odredbe člana 29. stav 3. Zakona o upravnim sporovima, u ovom upravnom sporu sam utvrdi činjenično stanje na raspravi i tako riješi upravnu stvar.

Izuzev slučaja propisanih odredbom člana 29. stav 3. Zakona o upravnim sporovima i slučaja kada se tužbom traži povraćaj stvari ili naknada štete (što ovde tužitelj nije tražio), kada je sud dužan sam utvrditi činjenično stanje na raspravi i na podlozi tako utvrđenog činjeničnog stanja

riješiti upravnu stvar, prema odredbi člana 27. stav 1. istoga Zakona, pravilo je da sud o upravnim sporovima rješava bez prisustva stranaka i javnosti, a samo izuzetno može održati usmenu raspravu ako to zahtjeva složenost upravne stvari ili ako nađe da je to potrebno radi boljeg razjašnjenja stanja stvari.

Kako je prvostepeni sud u konkretnom slučaju pravilno ocijenio da zbog složenosti upravne stvari ili radi boljeg razjašnjenja stanja stvari nije potrebno održati usmenu raspravu, te kako se ne radi o slučaju kada je upravni sud prema odredbama Zakona o upravnim sporovima dužan održati usmenu raspravu, to se ne mogu prihvatiti žalbeni navodi tužitelja kojima ukazuje da prvostepena presuda nije pravilna, odnosno zakonita zato što upravni sud nije održao usmenu raspravu.

U žalbi izjavljenoj protiv prvostepene presude tužitelj tvrdi i da je, u smislu odredbe člana 230. stav 1. tačka 1) Zakona o upravnom postupku, postojao razlog za obnovu postupka, odnosno nova činjenica koja se odnosi na adresu sjedišta tužitelja i novi dokaz, odnosno poziv Poreske uprave broj ... od 23.11.2015. godine. Razlog za obnovu postupka tužitelj vidi u tome da je Poreskoj upravi, na osnovu izvoda iz sudskog registra od 02.09.2008. godine, bila poznata registrovana adresa sjedišta tužitelja (...) i da stoga nije bilo potrebe da finansijski inspektor Poreske uprave tokom 2009. godine pokušava izvršiti inspekcijsku kontrolu na ranijoj adresi tužitelja (...), te da Poreska uprava u konačnom, na osnovu zapisnika inspektora od 27.04.2009. godine i od 29.04.2009. godine, donese rješenje od 29.04.2009. godine kojim se tužitelj briše iz registra poreskih obveznika, "jer se ne nalazi na registrovanom sjedištu poslovnog subjekta".

U vezi sa prethodno navedenim, valja ukazati da je odredbom člana 231. stav 2. Zakona o upravnom postupku propisano da zbog navedenih okolnosti stranka može tražiti obnovu postupka samo ako bez svoje krivice nije bila u stanju da u ranijem postupku iznese okolnosti zbog kojih traži obnovu. Dakle, bitno je da stranka za razlog obnove postupka (nova činjenica, odnosno novi dokaz) nije znala u prijašnjem upravnom postupku (uključujući i žalbeni postupak) i da stoga bez svoje krivice nije bila u mogućnosti da ih iznese u tom postupku. Ako je za taj razlog stranka znala u toku vođenja prijašnjeg upravnog postupka i nije ga isticala, obnova postupka se ne može dopustiti.

Rješenje Poreske uprave od 29.04.2009. godine (kojim je tužitelj brisan iz registra poreskih obveznika) sadrži pouku o pravu na žalbu u roku od 8 dana od prijema rješenja, a prema podacima spisa predmeta (prije svega, prema razlozima gore navedene presude Apelacionog suda Brčko distrikta BiH broj 96 o U 070181 14 UŽ od 23.12.2014. godine), tužitelj je navedeno rješenje lično primio 19.12.2011. godine, a 01.07.2013. godine

uložio “primjedbe na zapisnike finansijskog inspektora od 27.04.2009. godine i od 29.04.2009. godine”, u kojima je, između ostalog, istakao da sjedište tužitelja nije na adresi ... (na kojoj je inspektor pokušao izvršiti kontrolu), nego na novoj adresi ..., a kao dokaz upisa promjene adrese sjedišta u sudskom registru, tužitelj je u prigovoru naveo i rješenje Osnovnog suda Brčko distrikta BiH broj D-1350/03 od 22.08.2003. godine.

Slijedom navedenog, tužitelju je u toku prijašnjeg upravnog postupka čiju obnovu sada traži, bila poznata činjenica da je inspektor Poreske uprave pokušao izvršiti kontrolu na ranijoj adresi sjedišta tužitelja, odnosno da Poreska uprava tu činjenicu nije pravilno utvrdila i imao je mogućnost da pravilnost rješenja Poreske uprave od 29.04.2009. godine pobija žalbom u ostavljenom roku. Međutim, tužitelj to pravo nije iskoristio, pa su organi uprave odbili kao nepravovremen njegov prijedlog (“primjedbe na zapisnike finansijskog inspektora od 27.04.2009. godine i od 29.04.2009. godine”) da se navedeno rješenje Poreske uprave stavi van snage, a pravilnost i zakonitost takvog postupanja organa uprave, potvrdio je upravni sud u upravnom sporu tako što je odbio tužbu tužitelja (presuda Osnovnog suda Brčko distrikta BiH broj 96 o U 070181 13 U od 21.10.2014. godine i presuda Apelacionog suda Brčko distrikta BiH broj 96 o U 070181 14 UŽ od 23.12.2014. godine).

Dakle, tužitelj je u toku vođenja prijašnjeg upravnog postupka znao za razlog obnove postupka, odnosno bila mu je poznata činjenica za koju sada tvrdi da je nova, i imao je mogućnost da je istakne u tom postupku, ali je to (svojom krivicom) propustio blagovremeno učiniti, pa se zbog toga, saglasno odredbi člana 231. stav 2. u vezi sa odredbom člana 230. stav 1. tačka 1) Zakona o upravnom postupku, obnova postupka ne može dopustiti.

Zahtjevom za poništenje rješenja Poreske uprave od 29.04.2009. godine tužitelj je od Apelacione komisije, između ostalog, tražio da navedeno rješenje poništi po pravu nadzora iz razloga propisanog odredbom člana 243. stav 1. tačka 4) Zakona o upravnom postupku, odnosno zato što je rješenje doneseno kao posljedica pritiska i radnji koje tužitelj opisuje u žalbi izjavljenoj protiv prvostepene presude, a za koje smatra da su nezakonite. Međutim, kako je to pravilno zaključila i tužena u obrazloženju svog rješenja, zahtjev tužitelja za poništenje navedenog rješenja Poreske uprave po pravu nadzora ne sadrži konkretne, pouzdane i uvjerljive navode i dokaze da je određena osoba izvršila pritisak, odnosno pravno nedozvoljen uticaj na službenu osobu Poreske uprave ili na nekog učesnika u upravnom postupku i da je kao posljedica tog nedopuštenog uticaja doneseno rješenje Poreske uprave od 29.04.2009. godine kojim je

tužitelj brisan iz registra poreskih obveznika, niti takvo stanje stvari proizilazi iz spisa predmeta upravnog postupka koji je prethodio ovom upravnom sporu. Takođe, tužitelj nije potkrijepio dokazima ni tvrdnje da je rješenje Poreske uprave od 29.04.2009. godine doneseno kao posljedica navodnih nezakonitih radnji, na koje ukazuje u žalbi izjavljenoj protiv prvostepene presude, pa je pravilno postupila tužena kada je odbila zahtjev tužitelja da iz navedenog razloga poništi sporno rješenje po pravu nadzora.

U žalbi izjavljenoj protiv prvostepene presude tužitelj tvrdi da je ispunjen uslov propisan odredbom člana 243. stav 1. tačka 1) Zakona o upravnom postupku da Apelaciona komisija poništi po pravu nadzora rješenje Poreske uprave od 24.09.2009. godine, jer ga je donijela nenadležna službena osoba Poreske uprave, te da je to rješenje ništavo jer je doneseno pogrešnom primjenom odredaba Zakona o Poreskoj upravi Brčko distrikta BiH. Međutim, ove razloge za oglašavanje ništavim i za poništenje rješenja po pravu nadzora tužitelj nije istakao u zahtjevu za poništenje rješenja Poreske uprave od 24.09.2009. godine kojim je pokrenuo upravni postupak, tako da tužena Apelaciona komisija nije ni mogla ocijeniti da li je osnovan takav zahtjev tužitelja, odnosno tužitelj je navedene razloge za oglašavanje ništavim i za poništenje rješenja prvi put iznio u tužbi kojom je pokrenuo ovaj upravni spor.

S tim u vezi, valja ukazati da prema odredbi člana 29. stav 1. Zakona o upravnim sporovima, sud rješava spor, po pravilu, na podlozi činjenica koje su utvrđene u upravnom postupku. To dalje znači da tužitelj u tužbi, kojom je pokrenuo upravni spor, izuzetno može iznositi nove činjenice ali samo pod uslovom da pruži dokaze da ih bez svoje krivice nije mogao iznijeti do završetka upravnog postupka koji je prethodio upravnom sporu. Zahtjevom za poništenje rješenja Poreske uprave od 29.04.2009. godine tužitelj je odredio razloge zbog kojih smatra da se navedeno rješenje ima poništiti po pravu nadzora, odnosno oglasiti ništavim i tim razlozima je Apelaciona komisija vezana, odnosno u upravnom postupku, na osnovu dokaza u spisu predmeta i dokaza na koje je ukazao tužitelj, utvrđuje da li postoje ti razlozi da se rješenje poništi po pravu nadzora, odnosno oglasi ništavim. U upravnom sporu, zadatak upravnog suda jeste da (po pravilu) na podlozi činjenica koje su utvrđene u upravnom postupku ispita pravilnost i zakonitost rješenja kojim je Apelaciona komisija odlučila o zahtjevu tužitelja, a to znači da tužitelj ne može prvi put u tužbi iznositi nove razloge za oglašavanje ništavim i za poništenje po pravu nadzora rješenja Poreske uprave od 29.04.2009. godine, jer nije pružio dokaze da te razloge bez svoje krivice nije mogao iznijeti u zahtjevu od 15.06.2016. godine kojim je pokrenuo upravni postupak.

Imajući u vidu naprijed navedeno, upravni sud ne može odlučivati o zahtjevu tužitelja da se rješenje Poreske uprave od 29.04.2009. godine oglasi ništavim i poništi po pravu nadzora iz razloga koje je tužitelj svojom krivicom prvi put iznio u tužbi kojom je pokrenuo upravni spor, odnosno iznošenje u tužbi novih razloga za oglašavanje ništavim i za poništenje po pravu nadzora navedenog rješenja, nema uticaja na pravilnost i zakonitost tužbom osporenog rješenja Apelacione komisije od 06.07.2016. godine.

Kod iznesenog, pravilan je zaključak prvostepenog suda da je tužena u upravnom postupku provedenom po zahtjevu tužitelja za poništavanje rješenja Poreske uprave od 29.04.2009. godine, potpuno utvrdila sve pravno relevantne činjenice i pravilno primjenila relevantne odredbe Zakona o upravnom postupku kojima su propisani Obnova postupka, Poništavanje i ukidanje rješenja po pravu nadzora i Oglašavanje rješenja ništavim, te da stoga osporavanim konačnim upravnim aktom (rješenjem tužene Apelacione komisije od 06.07.2016. godine, kojim je odbijen navedeni zahtjev tužitelja) nije povrijeđen zakon na štetu tužitelja, zbog čega je prvostepeni sud pravilno odbio tužbu kao neosnovanu.

Sa navedenog, kako nisu osnovani žalbeni razlozi i navodi tužitelja i kako prvostepeni sud nije počinio povrede postupka o kojima ovaj sud vodi računa po službenoj dužnosti, valjalo je primjenom odredbe člana 335. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta BiH, u vezi sa odredbom člana 32. Zakona o upravnim sporovima Brčko distrikta BiH žalbu tužitelja odbiti i presudu prvostepenog suda potvrditi, odnosno odlučiti kao u izreci ove presude.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Iljo Klaić